

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za pol leta . . . " 13.—
za četrta leta . . . " 6.50
za en mesec . . . " 2.20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za pol leta . . . " 12.—
za četrta leta . . . " 6.—
za en mesec . . . " 2.—

V spravi prejemam mesečno K 1.70

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostopna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izveniš nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopis se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Dela!

Dr. Aleš Ušeničnik je pravkar izdal pod naslovom »Več luči!« knjigo izbranih člankov dr. Antona Mahničiča iz »Rimskega Katolika«. Ta dr. Ušeničnikova misel je zlata vredna. »Rimskega Katolika« ima le redko kdo, dr. Ušeničnik pa je epohalne sestavke našega katoliškega prvobornika uredil tako, da tvorijo enotno in lepo celoto, ki se bo vsak ob njej naslajal. Ne dvomimo, da bo ta dr. Mahničič v novem odelu zopet ogrel in navdušil naše mlade vrste, saj je prireditelj svoje delo v prvi vrsti ravno naši inteligentni mladini namenil.

Res je, več luči nam je brezdvoma potreba. Marsikateri mlad človek, ki je katoliško vzgojen in tudi pripada katoliški organizaciji, ne pride izlepa do tega, da bi svoje katoliško uverjenje znanstveno poglobil in tudi vseskozi v praksi udeleževal. Nekateri se lotijo gospodarskega, socialnega, estetičnega študija, ne da bi bili v temeljnih načelih na jasnem. Ne manjka takih, ki se dajo od nasprotnikov precej zbegati, ki katoliške literature, dasi katoliški, zadostno ne cenijo in iščejo luči spoznanja pri krščanstvu nasprotnih ali saj indiferentnih mislelih. K temu pride to, da mladi rod premalo pozna zgodovino naših bojev, ni preživel tiste dobe navdušenja, ko je ljubezen do katoliških idealov razbela srca in ustvarjala jeklenih značajev. Zato je bila dr. Aleš Ušeničnikova misel srečna in vsi, ki nam je prospeh našega gibanja na srcu, mu bomo vedeli za to globoko zahvalo. Naj bi se mladina poglobila v njegovo izdajo Mahničičevih člankov, naj bi se živela v te visoke ideje in si na tem temelju ustvarila tisto umsko jasnost, brez katere je vsako delo na polju naše organizacije nepopolno in v nevarnosti, da prej ali slej zaide na napačna pota.

Več luči, več jasnega spoznanja, več poznavanja in umevanja načel! Pri tem pa ne smemo pozabiti na drugo, pravtako važno stran in ta bi bila: Več dela in več ljubezni! Več luči, več ljubezni, več dela, to je medseboj tesno zvezano, teorija in praksa morata iti skupaj, delo zgolj umsko in delo orga-

nizatorično. Poznamo mlade ljudi, ki se za vsako reč pripravljajo, jo ugibajo, se poglobujejo, a do praktičnega dela ne pridejo, ker začeti ne znajo. O takih velja nemški verz: »Wir haben's erwogen, erwägen's noch heut', und werden's erwägen in Ewigkeit«. Mi pa predavaj, shodov, podrobnega agitatoričnega in žurnalističnega delo nujno rabimo, takoj rabimo, saj se v delu tvorijo misleci in um oploja. Začetniška nezrelost v političnem delu je menj škodljiva kakor pa sama filozofija, ki drži roke v naročju. Ravno dr. Mahničič je zgled misleca, ki je svoje misli snoval, ko je že z roko držal za plug, učil mlade bogoslovce in potem odšel na revni skalnati otok, da ljudstvu pomaga na gospodarskem in političnem polju. Kdor danes pozna neutrudnega dr. Mahničiča, ta ve, kako je vnet za praktične ideale S. L. S.

Več ljubezni in dela! Nekateri so komodni, se boje truda, rajši kritikujejo kakor da bi za kakšno stvar prijeli. Načelne jasnosti nam je brez vsakega dvoma treba, a če je že zgodaj, po preteku akademičnih let, ne uporabljamo za delo v naši organizaciji, se utegne zgoditi, da postanemo tisto figovo drevo, ki je rodilo le lepo perje, a nič sadja. Časih se načelna jasnost pridobi tudi s tem, da se človek uglobi v duha naše organizacije, je z njenim vodstvom v živem stiku in zvezi, se zanima za naše časopisje, opazuje na licu mesta sodelovanje naše duhovščine z ljudstvom in sam v to živo društveno vrvenje poseže. Kritika je lepa, če je duhovita, in dobra, če izvira iz želje stvar dejansko popraviti, kolikor posameznik to more, če pa izvira le iz besedičnega duha, ki se boji roditi dejanja, ni počenega groša vredna.

Znak delavne ljubezni in ljubeče delavnosti je požrtvovalnost. Le skrajna in junaška požrtvovalnost je ustvarila slovensko katoliško organizacijo. Kakšne so bile težave! Vse nasprotno, izvrševalci postav vsi proti nam, kapital nasproten, nasprotni časih tudi taki, ki bi nas bili morali podpirati. V revščini smo začeli, zasmehovani in preganjani, z eno nogo v zaporu. Le nesebičnost in požrtvovalnost je mogla te težave premagati in ljudstvo iz njegove velike zapuščenosti dvigniti na tisto stopinjo, na kateri je danes.

Močnih volj! je treba! Energije, ljubezni do dela, požrtvoval-

nosti, neuklonljivosti, manje reči, više čina! Poglejte na deželo! Vse se giblje, veselo, navdušeno, brez prestanka, pa tudi vztrajno z velikim optimizmom v srcu, s tistim optimizmom, brez katerega življenje usahne. Povsod organizacije, posamezne napake se same izravnavajo, organizacija ohranja duha pravih načel in jasna načela, za katere zlasti skrbi naš marljivi in neutrudni klerus, krepe organizacijo. Hvala Bogu, pretežni del naše inteligence je tudi s tem delom ozko zvezan, se ga udeležuje in vodi. Naj bi vsi do zadnjega, do najmlajšega, šli po tem pravcu! Več luči, več načelne izobrazbe, pa tudi krepke volje in goreče ljubezni za praktično politično in socialno delo v prospeh našemu ljudstvu!

Svel brez premoga.

5 milijonov stakujočih rudarjev.

Kongres angleških rudarjev je sklenil, prirediti generalno stavko. Ta stavka, ki se je bo udeležilo okoli en milijon premogarjev, bo prizadela hud udarec vsem industrijskim strokam, ki so odvisne od premoga. Vse plinarne, elektrarne in transportne družbe in vsi drugi veliki tvorniški obrati mrzlično hite s preskrbo velike zaloge premoga, ki naj bi vsaj zadostoval prve dni. Naj bi trajala stavka dalje kot deset dni, bodo vendar vse zaloge premoga pošle. Sindikat rudarjev pa izjavlja, da mu je mogoče dalje kot šest tednov vzdržati stavko, ker ima dovolj stavkarskega denarja na razpolago. Bati se je, da bodo med stavko cene premogu izredno poskočile. V slučaju, ako bodo premog uvažali s kontinenta na Angleško, se bodo transportni delavci branili, izkladati premog. Listi pozivljajo angleški parlament, naj hitro intervenira, ker more stavka, ki se je udeležuje milijon ljudi, prizadeti občinstvu največjo škodo.

V poslanski zbornici se govori, da bo v slučaju, da se pogajanja med lastniki premogokopov in delavci razbijejo, vlada sama sklicala v trgovinski urad zastopnike lastnikov in delavcev in se z njimi pogajala. Ako pride do štrajka, bo 5 milijonov delavcev brez dela. Štrajk bi se pričel že s 1. marcem; premogarji imajo na razpolago 2 milijona funtov šterlingov, to je 50 milijonov kron. Ta vsota bi podprla štrajkovce za štiri tedne.

Dne 1. marca se prične generalna stavka in ker je Angleška največji producent premoga, bomo imeli videti nekaj dni kulturni svet brez premoga. Nastaja pa tudi nevarnost, da bodo vsled simpatij do angleških rudarjev začeli stavkati tudi belgijski, francoski in nemški premogarji, kar bi onemogočilo vso produkcijo premoga po Evropi. Angleški delavci zahtevajo od lastnikov premogovnikov predvsem določitev najmanjše plače, ki jo sme imeti rudar.

1. marec 1912 je torej zaznamovan v modernem gospodarskem koledarju kot kritičen dan prve vrste. Kako bo minil, pokazala bo bodočnost. Angleška in severoameriške Združene države sta najpomembnejša dobavitelja premoga. Angleška je producirala leta 1910 264 milijonov ton (264 milijonov met. stotov), severoameriške države pa v istem letu 418 milijonov ton, to je 4180 mil. met. stotov. Angleško je šele v zadnjih desetletjih prekosila Amerika v produkciji premoga. Leta 1886 je producirala Angleška 158 mil. ton, a Amerika le 100 milijonov ton. Od tega časa so se torej razmere temeljito spremenile. Ameriški premog ima pa tudi to prednost, da povzroča malo dima. Ameriški premog si je znal preskrbeti odjemalce že v Egiptu, kjer ga začenja rabiti tamošnje državne železnice. Tudi Italija dobiva velike postavke tega produkta iz Amerike. Ako pa bodo Združene države še nadalje konkurirale v ceni, je drugo vprašanje. Trdi se namreč, da morajo tamošnji premog dobivati vedno iz večjih globin, da se rudniki izrabljajo na ta način, da se manj debele premogove plasti enostavno preide in zasuje. Razmerje Angleške do Združenih držav pri preskrbljevanju sveta s premogom znaša 26 odstotkov proti 43 odst. Nakratna izguba četrte svetovne produkcije premoga pa nikakor ne more ostati brez vpliva na konzumente premoga. Angleška prinaša vsak dan 7½ milijona meter-skih stotov premoga na trg in gotovo se bo to množino premoga v slučaju stavke zelo pogrešalo. Posledice daljše stavke premogarjev bodo nedogledne in vprašati se le moramo, kaj bo, ako pride do generalne stavke v vseh premogovnikih na svetu.

Ako se zadnje ne zgodi, bo položaj toliko boljši, ker bo mogla Amerika deloma preskrbeti nadomestila in bi

LISTEK.

Kako se je prevarila Kata.

Spisala Lea Fatur.

(Dalje.)

Tako se je bila iznebila Kata mozevih sorodnikov. Ni se brigala, kam so, niti ni pustila, da bi se brigal mož. Varovala ga je, da ni prišel nikdo sorodnikov do njega. Pač je priletela sestra Liza, je zaklinjala brata in preklinjala svakinjo — pa zapodila sta jo. Pač je povedal zdaj in zdaj kak znanec, da se je podal Zorko v Maribor, da študira v veliki revščini, da služi drobna Nežika pri tujih ljudeh — pa Vid je rekel zaničljivo: »Kaj bi študiral, saj zna še preveč. Da služi Nežika — to je prav in pametno, pri nas ni bila za nobeno delo, naj le gleda, kako se živi, pojedla sta dosti mojega kruha.«

Pet let je od tega. Dosti se je namučila med tem Kata z nadležnim starim možem. In zdaj, ko pričakuje vsak dan rešitve, zdaj stoji Nežika nenadoma pred njo in gleda očitaje in proseče v pisano teto, tako kakor jo pogleda očitaje bolni stavec, ko prihaja zjutraj domov od veselja in pogleda, je-li rešena ali ne. Da je tako podobno do

kletce staremu stricu — da pride ravno zdaj — misli, da dobi še kaj, misli, da jo bo nadzorovala. O ne! Niti koraka naj ne naredi v njeno hišo . . . Grdo se izpači Katin obraz, ko se zadre nad dekletcem:

»Od kod si se priklatila, da si tako zanikrna! Saj šteješ gotovo že dvajset let, pa si kot kak podrepek. Po kaj si prišla? Beračit? Mi imamo komaj zase in ne moremo podpirati lenobe. Delaj in živi pošteno — taka velja. Ti je že kdo natrobil, da je stric bolan, pa misliš, da bo kaj — pa ne bo nič, kar je, ostane moje — jaz trpim, jaz delam.«

Ob takem sprejemu se zašibe dekletcu noge, slano-grenko ji sili solza v oči. Kaj jo je pošiljala mati k stricu! Teta je vedno ista, surova in nepravilna, sama hudobija ji gleda iz oči.

»Pojdi.« ji je dejala mati v Stopicah, »pojdi in povej stricu, da bo oral naš Zorko svojo prvo mašo. Povabi strica in teto. Gotovo prideta, in novomašniku verjameta, kar nista verjela dijaku — vse se pojasni, vse bo dobro, potolažil se bo stric, lažje bo živel naš Zorko.«

Seveda je upala mati, da obdari stric po stari navadi vabiteljico in novomašnika. Zorko ni hotel iti, kolikor mu je tudi prigovarjala mati, v hišo, iz katere so ga izpodili na tako podel

način, ne gre. Stric in teta, ki sta ga užalila, naj prideta, poravnata . . .

»Stric — stric so bolni?« jecila Nežika in jemlje iz košeka bel robec, ga odvijje in ponudi Kati štiri podobice, spomin od nove maše: »Mi nismo vedeli, teta, ničesar nismo vedeli . . . Jaz se ne potepljem, služim pri Francekovičevih v Brežicah, slabo sem napravljena, da, vsak groš dajam bratu, pa za novo mašo imam delenasto krilo in svilen ruto, dala mi je gospodinja. Beračiti nisem prišla. Prebili smo se do zdaj z božjo pomočjo — pozneje pojdem k bratu . . . A kaj je, kaj, ubogemu stricu? Kaj ne bo mogel priti na novo mašo? Pridite saj vi!«

»Ne, globolika moja, stric ne more priti in teta noče priti. Mislite, da se ugnezdite zopet pri nas, pa ne bo nič. Kaj je s temi podobami?«

»Spomin od nove maše . . . Stricu jih izročim; pojdimo vendar k stricu.«

»Stric ne sme videti nikogar, v hišo ne smeš . . .«

»Jezus Nazarenski!« udari Nežika v glasen jok, »kaj še videti ne smem strica? Poldan je, pri nas ne podimo berača od hiše, a vi . . .«

»Pri nas ni kosila za postopače,« se obregne Kata in zaloputne duri, obrne ključ. Nežika se nasloni za zaklenjen vhod stričeve hiše in ihti glasno: »O Marija sedem žalosti!« Kakor psa

jo je zapodila hudobna teta, lepe podobice je vrgla v prah. In stric bolan! Bog ve, kaj dela s starim revežem? Kaj zdaj? Trudna in lačna stoji pred stričevo hišo — kokošarice so se odpejale, sama bo morala na dolgo pot, sama in prazna! A mati je naročevala to in ono. Bo že dal stric na to veselje . . . Kar obupati ji je.

»Kaj pa stokaš, dekle?«
Pred jokajočo se ustavi priletna žena, odloži jerbas poln svetle posode za mleko, vprašuje: »Kaj nisi ti Vidova?«

»Jezus! Kuma Anka!« vzklika Nežika in objemlje staro mlekarico, njeno znanko prejšnjih dni, ji odgovarja na njena vprašanja, pripoveduje.

»Da, da,« kima jezno snaša. »Greh se dela. Svojim ljudem ne, pijancu pa meče baba denar v grlo. Pa jo bo poplačal, jo bo. Ni štajercu za njo, samo za hišo in gorico. Ta stari slepec! Grdo je naredil, da je poslušal babo in vaju zapodil. Vse ji je zapisal, zdaj nima duše, ki bi izmolila očenaš poleg njega, nima koga, da mu da požirek vode. In brez kosila te pusti opoldne? Pojdi z menoj Nežika. Poznam bogato gospo, ki podpira rada dobre ljudi. In Zorko je bil vedno priden dober fant. Mašo bo že bral? Joh, kako gredo leta . . . (Dalje.)«

tudi Nemčija mogla pomagati Angleški. Tudi Češka bi mogla priti pri tem v poštev. Angleški lastniki premogovnikov nameravajo privabiti delavce deloma iz inozemstva. Na stavkokaze iz vrst domačega delavsiva ne morejo računati, ker je ravno rudarstvo izborno organizirano.

Angleška dobavlja iz izhodišča Cardiffa svoj premog skoro v vsa evropska pristanišča. Cardiff je eksportni trg za takozvane neizčrpne premogovnike v Walesu. Nad 30.000 parnikov za premog vozi letno v njegovo pristanišče. Nad 38 ha zavzemajo štirje veliki dok. Na stotine železnih dvigal moli mogočnemu gozdu podobno v zraku mečejo premog v ladje. Brez prestopa delajo noč in dan. In kako prosta je bila nekoč manipulacija s premogom v Cardiffu. Pred sto leti so premog prinašali iz jame v pristanišče še na hrbtih domačih živali in že takrat so bili ljudje, ki so besedičili o izčrpanju premogovnikov.

Za lastnike premogovnikov pa stavka gotovo ni tako neljuba. Konzumenti si bodo hoteli premog zasigurati in pri tem bodo razen ameriških in nemških premogovnikov profitirali tudi avstrijski. Naš premog bo deloma nadomestil angleški premog v pristaniščih, rujavski češki premog pa industrijski premog.

Kak pa bo konec te pesmi? Delavci bodo stavkali, delodajalci bodo čakali, konzumenti bodo šli na lov za premogom ter dovoljevali zanj visoke cene in ko bodo potem enkrat te dovoljene, si bodo na Angleškem padli delodajalci in delojemalci v roke in njihovi tovariši vzhodno in zahodno od Angleške jim bodo aplaudirali s klicem: »Dosegli smo!« Konzumenti pa bodo zopet oni, ki bodo potegnjeni, in naenkrat bodo razen premoga postale dražje najrazličnejše potrebščine. Ni več daleč čas, ko bo dobro zakurjena peč pozimi le v večjih praznikih.

Bilinski skupni finančni minister.

Dr. Bilinski je imenovan za skupnega finančnega ministra. Cesar se je že pred tremi tedni na predlog pokojnega grofa Aehrenthala odločil za imenovanje grofa Berchtolda za zunanjega ministra. Aehrenthal je vedel, da bi to imenovanje vplivalo na finančno ministrstvo in je cesarja opozoril na Bilinskega. O imenovanju Bilinskega za skupnega finančnega ministra je bila poučena tudi ogrska vlada. Poljsko časopisje označuje to imenovanje z različnimi čustvi. Medtem ko se na eni strani poudarja, da je poljski narod lahko ponosen na to, da je zopet vpoklican Poljak v skupno ministrstvo, se na drugi strani obžaluje, da mora Bilinski vsled svojega imenovanja odložiti mesto načelnika državnozbornskega poljskega kluba. To je tembolj obžalovanja vredno, ker se je ravno Bilinskega posrečilo v razkosane razmere poljskega kluba uvesti red in disciplino. Bilinski je zlasti razumel, ukrepiti odnošaje članov poljske ljudske stranke do ostalih poljskih poslancev. Pod Bilinskijem je poljski klub zasledoval enotno politiko in mogoče bi bilo za Poljake boljše, ako bi Bilinski tudi nadalje ostal na čelu poljskega kluba. Kot nasledniki Bilinskega na mestu načelnika poljskega kluba pridejo v poštev poslanci vitez Abrahamowicz, bivši finančni minister dr. Korytowski in dvorni svetnik German. Od strani parlamentarnih krogov se poudarja, da je bil za imenovanje Bilinskega za skupnega finančnega ministra odločilen organizacijski talent Bilinskega. Treba je v anektiranih deželah izvesti važne upravne reforme, pri čemur bo lahko razvil svoje zmožnosti. V Dalmaciji in Bosni bodo gradili nove železnice. Kot bivši predsednik ravnateljstva državnih železnic, je gotovo Bilinski poučen o vprašanjih, ki pridejo pri tem v poštev. Kot dolgoletni guverner avstro-ogrskot bankne pa si je znal Bilinski pridobiti zaupanje Ogrrov, kar je tudi nekaj vredno. Med skupnimi ministri je Bilinski edini, ki je dobro znan na parlamentarnih tleh. Grof Berchtold je izšel iz diplomacije, vojni minister Auffenberg pa, kakor je pokazal njegov prvi debut, ozračja v zakonodajalnem zastopu še ne pozna, medtem ko ima Bilinski prijateljev v obeh poslanskih zbornicah. Končno je mogoče pri imenovanju Bilinskega odločevalo tudi to, da se je hotelo imeti v skupnem ministrstvu zastopane v času, ko se odkrito kaže, da hoče monarhija svoje odnošaje do Balkana zboljšati tudi Slovane.

Dr. Bilinski je sedaj v 64. letu in je v finančni vedi, posebno v davčnih zadevah dobro podkovan politik. Ze kot vseučilišni profesor na Lvovski univerzi je vzbudil pozornost s svojimi

mi sestavki na polju davčne zakonodaje. Leta 1883 je dal učenjaškemu življenju slovo in se kot državnozbornski poslanec posvetil aktivni politiki. V Poljskem klubu je bil vedno eden izmed tistih, ki so igrali glavno vlogo v vseh važnih političnih zadevah. Leta 1892 je postal sekcijski šef v trgovinskem ministrstvu in bil imenovan za glavnega ravnatelja državnih železnic. Ko je postal njegov rojak grof Badeni ministrski predsednik, je postal Bilinski fin. minister; s padcem Badenija je odstopil tudi sam in postal 1900 član gosposke zbornice. Naposled je postal ravnatelj avstro-ogrskot banke in leta 1909 vnovič finančni minister v Bienertovem kabinetu. Po Bienertovem padcu se je poslovil tudi sam in bil zopet lansko leto izvoljen v državni zbor. Ta mož je tedaj poklican, da bo upravljal Bosno in Hercegovino. Njegovo stališče o odkupu bosanskega kmetstva je zapletlo tudi v konflikt z našo delegacijo. Upamo, da bo Bilinski uvel v Bosni nov kurz in se odločno ustavil ogrskim grabežljivim rokam, ki se stegajo po deželi, v kateri nimajo ničesar iskati. Kaj posebnega pa tudi od Bilinskega ni pričakovati, ker je Poljak stare šole in starega avstrijskega kopita, ki nima smisla za jugoslovanške težnje.

DELEGACIJE.

V poučenih krogih smatrajo zasedanje delegacij v mesecu marcu z ozirom na spremembo v zunanjem ministrstvu za izključeno, ker se mora grof Berchtold v težavne in odgovornosti polne posle šele vživeti. Domneva se, da bodo v drugi polovici meseca aprila ob enem z zopetno otvoritvijo parlamenta sklicane tudi delegacije, ki bodo potem tudi dalje časa zborovale.

PARLAMENT.

Kot smo poročali, je sklicana poslanska zbornica na 5. marca. Dnevni red je sledeči: Izročil se bo brambni zakon vojnemu odseku in predloge o vojaškem kazensko-pravnem redu justičnemu odseku. Nekoliko težko bo pri uradniških predlogih. Odsek je izdelal svoje samostojno poročilo, vendar pa se še ni vršilo prvo branje vladnih predlog. Menda nameravajo najti izhod na ta način, da se bo vršilo kratko prvo branje vladnih predlog, nakar se bo po pavzi enega ali dveh dni vršilo drugo branje v obliki odsekovega poročila. Parlament bo menda zboroval do 29. marca, nakar bodo nastopile velikonočne počitnice do 16. aprila.

POLOŽAJ NA OGRSKEM.

Premirje med ogrsko vlado in Košutovo stranko je skoro zagotovljeno. Predlogi grofa Andrassyja, ki jih je Apponyi že sprejel in ki rabijo pritriliti mesto načelnika državnozbornskega poljskega kluba. To je tembolj obžalovanja vredno, ker se je ravno Bilinskega posrečilo v razkosane razmere poljskega kluba uvesti red in disciplino. Bilinski je zlasti razumel, ukrepiti odnošaje članov poljske ljudske stranke do ostalih poljskih poslancev. Pod Bilinskijem je poljski klub zasledoval enotno politiko in mogoče bi bilo za Poljake boljše, ako bi Bilinski tudi nadalje ostal na čelu poljskega kluba. Kot nasledniki Bilinskega na mestu načelnika poljskega kluba pridejo v poštev poslanci vitez Abrahamowicz, bivši finančni minister dr. Korytowski in dvorni svetnik German. Od strani parlamentarnih krogov se poudarja, da je bil za imenovanje Bilinskega za skupnega finančnega ministra odločilen organizacijski talent Bilinskega. Treba je v anektiranih deželah izvesti važne upravne reforme, pri čemur bo lahko razvil svoje zmožnosti. V Dalmaciji in Bosni bodo gradili nove železnice. Kot bivši predsednik ravnateljstva državnih železnic, je gotovo Bilinski poučen o vprašanjih, ki pridejo pri tem v poštev. Kot dolgoletni guverner avstro-ogrskot bankne pa si je znal Bilinski pridobiti zaupanje Ogrrov, kar je tudi nekaj vredno. Med skupnimi ministri je Bilinski edini, ki je dobro znan na parlamentarnih tleh. Grof Berchtold je izšel iz diplomacije, vojni minister Auffenberg pa, kakor je pokazal njegov prvi debut, ozračja v zakonodajalnem zastopu še ne pozna, medtem ko ima Bilinski prijateljev v obeh poslanskih zbornicah. Končno je mogoče pri imenovanju Bilinskega odločevalo tudi to, da se je hotelo imeti v skupnem ministrstvu zastopane v času, ko se odkrito kaže, da hoče monarhija svoje odnošaje do Balkana zboljšati tudi Slovane.

PROTIREVOLUCIJA V MEKSIKI.

V bitki pri San Pedru bilo je ubitih 28 vstašev.

Iz Hrvaške.

Včerajšnji dan v Zagrebu. Včeraj popoldne se je raznesla po Zagrebu vest, da je v Sarajevu tudi ranjeni dijak Šahinagić umrl. V gledališču se je imela igrati burka »Lumpacij Vagabund«. Pred pričetkom predstave je vstal neki dijak in je pozval navzoče, da v znak sožalja zapuste gledališče, kar so tudi res storili, tako da je bila predstava onemogočena. Odpovedan je bil radi te vesti tudi korzo. Ker se je pa pozneje zvedelo da Šahinagić še ni umrl, se je pustni korzo vseeno vršil. Tekom večera je prišlo na Illici zopet do hudih demonstracij proti banu. Policija ni posredovala.

»Srbski klub« v Bosni razpada. Iz »Srbskega kluba« sta izstopila poslancata Gojko Milošević in Milan Kovačević.

Shod radi sarajevskih dogodkov. Za soboto, dne 24. t. m. na sedmo uro zvečer je sklican javni ljudski shod, na terem se bo govorilo o dogodkih v Sa-

rajevu. Shod se bo vršil na Starčevićevem trgu.

Stjepan Radić v preiskovalnem zaporu. Te dni je imel odsedeti Stjepan Radić svoj enomesečni zapor. Ker pa je Radić v preiskavi radi nekega nastopa proti okrajnemu predstojniku Sokoliću o priliki nekega shoda, so ga zadržali v zaporu.

Poslanec Zagorac je že javil kandidaturu. V svojem okraju Koprivnici je imel poslanec Stjepan Zagorac velik shod, da se poslovi od svojih volilcev pred odhodom v Argentinijo. Na shodu se je sklenilo, da se ga zopet kandidira. Ob enem se je na shodu izrazila želja, da bi vse opozicionalne stranke pri prihodnjih volitvah enotno postopale.

Cerkveni letopis.

Zadnji ljubljanski škofijski list št. 3, prinaša odločbo o praznovanju odpadlih praznikov v ljubljanski škofiji, ki se bo prebrala prihodnjo nedeljo po vseh kranjskih cerkvah. Iz določbe smo posneli sledeče. Poleg nedelj praznuje škofija sledeče praznike. Gospodove praznike: Božič, Obrezovanje Gospodovo ali Novo leto, praznik Razglašenja Gospodovega ali svetih Treh Kraljev, Velikonoči na nedeljo, Vnebohod Gospodov, Binkošti na nedeljo in praznik svetega Rešnjega Telesa; Marijine praznike: praznik Brezmadežnega Spočetja in Vnebovzvetje; praznike svetnikov: Sv. apostolov Petra in Pavla in praznik Vseh Svetnikov. Ob teh praznikih je vsak pod smrtnim grehom zavezan, da gre k sveti maši in se zdrži hlapčevskih del.

Glede odpadlih praznikov se pa določa, da dosedaj navadna slovesnost praznikov ostane, ostane sveta maša, ostane pridiga, ostane popoldanska služba božja, ostane prejetanje svetih zakramentov; verniki pa ne greše, ako se ne udeležijo božje službe in opravljajo hlapčevska dela.

Odpadli prazniki so pa ti-le: Svečnica, sv. Jožef, Marijino Oznanjenje, Velikonočni in Binkoštni ponedeljek, Marijino rojstvo in praznik sv. Štefana. Na dneve teh praznikov se bo torej vsa slovesna božja služba opravljala, kakor dosedaj, vendar pa ne greši, kdor ne bi prišel k sveti maši in bi morbiti opravljati hlapčevska dela. Praznik svetega Jožefa, ki pade na 19. marca, se bo pa odslej slovesno praznoval na tretjo nedeljo po Velikonoči. Kakor določbe naših škofov kažejo, bo goriška nadškofija glede odpadlih praznikov popolnoma edina.

Dnevne novice.

+ Zbor zaupnikov S. L. S. na Goriškem bo v četrtek, dne 29. t. m. v Gorici v dvorani »Centrala«. Somišljeniki, na delo, da bo shod veličasten!

+ Kranjski deželni glavar v Trstu. V ponedeljek zvečer je dospel v Trst kranjski deželni glavar dr. Susteršič in se je nastanil v »Excelsior Palace Hotelu«. Čujemo, da se je gospod deželni glavar udeležil važnega zborovanja v svrhu povzdige prometa tujcev v južnih deželah. Navzočen je bil pri posvetovanju tudi deželni poslanec Piber.

+ Mazzele zopet kandidat? Govori se, da so liberalci postavili za liberalnega kandidata pri dopolnilni volitvi v Beli Krajini zopet Mazzeleta.

+ Odmevi pustnega torika. Na pustni torek je prinesel »Slovenski Narod« iz peresa dr. Slanca notico: »Afera notarja Hafnerja«. Informirali smo se na pristojnem mestu in dognali sledeče: Šef justične uprave zajema svoje informacije o justičnih razmerah na Kranjskem izključljivo iz »Zarje«. Ko je bral v »Zarji« izpod peresa dr. Slanca gniljivo historijo o »Ubogem Urbanu«, — ki ima tako rahločutno vest, da je ovadil samega sebe hudodelstva gojlufije, samo da bi dobil mir pred svojo vestjo — zasmilil se mu je ta ubogi Urban v dno srca in sklenil je, da pusti obnoviti kazensko postopanje. Poveriti pa hoče to kazensko zadevo posebnemu senatu, v katerega bo poklical dva umirovljena sodnika novomeškega okrožnega sodišča, kompanjona dr. Slanca in pa nekega sodnika, ki je dr. Slancu veliko dolžan. Posle državnega pravdnistva bo pa poveril dr. Slancu, o katerem hudobni ljudje že sedaj pripovedujejo, da je član novomeškega državnega pravdnistva. Odgovornosti za te vesti ne prevzamemo. Nekdo drugi, ki pozna blago srce dr. Slanca, nam pa piše z ozirom na gniljivo historijo o »Ubogem Urbanu« v »Zarji«: Če se Urban res tako smili dr. Slancu, svetujte slednjemu, da da temu ubogemu Urbanu petindvajseti del svojega premoženja; Urbanu bo s tem pomogano do konca dni. Če pa tega neče storiti, naj mu pa, ko mu bo dajal navodila za

iskanje novih prič vsaj podomače pove: Veš Urban še vedno velja stari rek, da kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade. Mi sami pa notarja Hafnerja — povodom reklame, ki jo delata zanj »Zarja« in »Slovenski Narod« s tem, da ga ostudno napadeta in sumničita — vsem našim somišljenikom v Ljubljani in izven Ljubljane kot odločnega pristaja S. L. S. in odličnega ljubljanskega notarja naše stranke, prav to plo pripravimo.

+ Imenovanje. Profesor na ljubljanski višji realki dr. Henrik Swoboda je imenovan za okrajnega šolskega inspektorja za nemške šole na Kranjskem, izvzemši nemške šole v okrajih Kočevje, Novo mesto in Črnomelj.

+ Shod Slovencev v Gorici. Iz Gorice: V nedeljo, dne 18. t. m. ob pol 11. uri se je vršil v »Centralu« protestni shod proti nameravanemu vol. redu za Gorico. Došlo je na shod par stotin ljudi. Predsedoval je dr. Medvešček. Prvi je govoril dr. Puc, ki je povdarjal krivice, ki jih Lahji hočejo prizadeti Slovencev z nameranim vol. redom. Zahteval je nov pravičen vol. red in pa vladnega komisarja. Nato je prof. Košnik utemeljeval resolucijo, ki protestira proti krivičnemu načrtu vol. reda ter zahteva, da se uveljavi porcionalen vol. red. Zadnji del resolucije se obrača na deželne poslance, naj varujejo goriške Slovence ter zahteva od (liberalnih) poslancev, ki se sej ne udeležujejo, da o p u s t e a b s t i n e n c o ter da gredo v dež. zbor v boj proti novemu vol. redu. K besedi se oglasi dr. Franko v imenu poslancev, ki se sej deželnega zbora ne udeležujejo ter pravi, naj se zadnji del resolucije, ki govori o abstinenca, o p u s t i. Saj so v deželnem zboru poslanci S. L. S., ki morejo in tudi gotovo hočejo preprečiti tako krivico. Zato je ta del resolucije odpadel. Govoril je še profesor Košnik, ki pozivlja zborovalce, naj se pripravijo za nove občinske volitve, ki bodo čez dva meseca in pol. Ko je izpregovoril še predsedn. dr. Medvešček par besedi, je shod končal. Zborovalci so pokazali mnogo zanimanja. Zdi se nam pa, da je bil shod pre malo pripravljen. Ni pa dvoma, da z novim načrtom vol. reda ne bo nič. Za to bodo skrbeli poslanci S. L. S. Dobro bi bilo, da bi bil to k d o od naše strani omenil na shodu. Sicer pa je dr. Franko to — četudi nehoče — povdaril.

+ Pismenost med Srbi v Srbiji znaša 24%, v Črnigori 9%, v Turški (Srbi in Hrvatji) 6%. To so pač žalostne številke! In spričo tega se različni srbski inteligentni zaganjajo v katoliške Jugoslovane, zlasti v Slovence, češ, da so nazadnjaki! Gospodje liberalni Srbi naj bi pometali pred svojim pragom!

— Smrtna kosa. V Gorici je umrla v noči od ponedeljka na torek gospa Ant. Hočevnar, rojena Fermečglia, stara 61 let. Pokojnica je bila soproga c. kr. davčnega kontrolorja v pok. g. Jankota Hočevnarja. — V Volčah pri Tolminu je umrl župan gosp. France Pitamic, star 59 let. Pokojnik je bil odločen pristaja naše stranke in predsednik hranilnice, v Volčah. Pokopali so ga v nedeljo.

— Železniški projekt Ogulin - dalmatinska meja. V zadnjih dneh so se vršila v ogrskem trgovinskem ministrstvu pod predsedstvom trgovinskega ministra in v navzočnosti zastopnika finančnega ministrstva pogajanja, pri katerih se je za zgradbo železniške proge Ogulin - dalmatinska meja sklenil dogovor z zastopniki budimpeštanske komerc. banke, ogrske agrarne in rentne banke in dunajske Union-banke. Vlada bo sedaj zavzela v najkrajšem času stališče k tej zadevi ter se bo na tej podlagi že davno sklenjena železnica pričela graditi. Zadeva pride pred prihodnjo sejo ogrskega ministrskega sveta, ki mora formalno pritriliti dogovor, nakar bodo objavili posamezne detajle tega dogovora.

— Iz Zg. š ške. Društveno predavanje priredi v nedeljo dne 25. februarja ob 4. uri popoldne tukajšno izobraževalno društvo v svoji društveni sobi. Zeleti je obilne udeležbe.

— Umrl je v Krškem dne 20. t. m. g. Franc Schweiger, c. kr. okr. orožniški stražmojster, v najlepši moški dobi. Opravljal je svojo težavno službo zelo vestno ter bil obče priljubljen, osobito pri svojih tovariših.

— Občinske volitve v Krškem je deželna vlada razveljavila.

— Od cesarja pomiloščeni so bili v zadnjem času trije kaznjenci, zaprti v kaznilnici v Gradiški in sicer: Ivan Tantič iz Trsta, ki je bil obsojen na 6 let ječe radi uboja. Kazen bi dostal koncem tega meseca. Josip Kosec s Kranjskega, ki je bil obsojen na osem

let ječe radi uboja. Kazen bi dostal koncem decembra t. l. Pavel Makovec s Kranjskega, ki je bil obsojen na šest let ječe zaradi težke telesne poškodbe. Kazen bi dostal v septembru t. l.

Katoliško akademsko društvo »Danica« na Dunaju ima v petek, dne 23. februarja 1912 svoj IV. redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zboru. 2. Čitanje zapisnikov bratskih društev »Zarja« in »Dan«. 3. Poročilo odbora. 4. Poročilo zastopnika »Lige«. 5. Poročilo klubov. 6. Poročilo pripravljalnega odbora za počitniški sestanek leta 1912. 7. Poročilo zastopnikov v komiteju za evharistični kongres. 8. Volitev tretjega revizorja. 9. Eventualija. Lokal: Restavracija Leithner, I., Auerspergstr. 6. Začetek ob pol 8. uri zvečer.

— **Srebrna poroka.** Dne 19. t. m. sta praznovala v Gorici v družinskem krogu srebrno poroko g. Ivan Simičič, veleposestnik, uradnik na »Montu« in blagajnik veteranskega društva in njegova gospa Alojzija.

Osem milijonov kron posojila želi zopet celovška občina in je za tozadevno dovoljenje prosila koroški deželni zbor.

— **Dva uboja pred novomeškimi porotniki.** Pred novomeškimi porotniki je bil obsojen Miha Papež na 2inpol leti težke ječe in 1000 K odškodnine, ker je v Mal. Lipljah ubil fanta Franceta Znidaršiča. — Franc Tratnik iz Lutrskega Sela je bil obsojen na enoinpol leta težke ječe, ker je v št. Petru pri Novem mestu pri vasovanju ubil Alojzija Beveca.

— **Samoumor v kopejiji?** V nedeljo okoli poldne je prišla v goriško mestno kopel nek neznana okoli 50 let stara gospa ter želela eno kopel. Ker je ni bilo dolgo časa iz kopelji, je službujoči nastavljenec začel trkati na vrata. Ker se ni omenjena gospa oglasila je s silo odprl vrata in v kopalnici so našli neznanu gospo zadušeno v polni kopelji. Takoj so pozvali zdravnika, ki pa je prišedši konstatiral smrt. Kdo je ta ženska se do sedaj ne ve. Tudi se ne ve, ali si je sama končala življenje, ali je le ponesreči utonila.

— **Vojaški aeroplan** se je zopet dvignil nad Gorico v soboto in nedeljo.

— **Nesreča.** V Štanjelu na Krasu je v nedeljo zvečer zapustil gostilno šletni posestnik Jožef Jamšek. Domov grede je ne ve se kako padel v 6 metrov globoko jamo na »sejmišču«, kjer kopljejo nov vodnjak. Revez je celo noč ostal onesvečen v jami, dokler ga ni v ponedeljek zjutraj zagledala neka žena, ki je slučajno pogledala v jamo. Potegnili so ga iz jame ter videli, da ima večjo krvavečo rano na glavi. Bil je brez zavesti. Prepeljali so ga v goriško bolnišnico usmiljenih bratov, kjer so rekli, da je malo upanja, da ozdravi. Ponesrečenec ima ženo in devet nepreskrbljenih otrok. Najmlajši ima komaj 7 mesecev.

— **Umrj** je v Kandiji vpokojeni c. kr. okrajni žandarmerijski stražmojster Ivan Otoničar.

— **Pustni terek v Gorici** je bil manj živahen kot navadno. Ljudstva na Travniku je sicer bilo precej; toda lepih mask in okrašenih vozov skoro nič. Krivo je bilo skrajno pusto vreme. Nekaj mask je bilo naravnost ostudnih. Te bi bila policija najbolje utaknila v luknjo.

— **Srbski dezertar žepni tat.** V zadnjem času je bilo na železnici med vožnjo Zidanmost in Trst raznim osebam med tem, ko so spale, iz žepa ukraden denar. Pred nekaj dnevi je bila tudi posestniku Antonu Malenšku iz št. Ruperta med vožnjo v Trst ukradena denarnica. Na ovadbo sprejeto vodnika Antona Tomšiča je policija na kolodvoru aretovala nekega Jurija Negovaniča, srbskega dezertarja, rojenega v Kragujevacu, ki je sumljiv, da je izvršil tudi več drugih žepnih tatvin. Izročili so ga sodišču.

— **Umor v Opatiji.** Včeraj opoldne se je zgodil prav v središču Opatije umor. Pred kratkim je prodal neki Andrija Tupi nekemu Srbu Ninkoviću trgovino drobnarije, ki je nastanjena v hiši, kjer je kinematograf »Riviera«. Radi plačila so nastale pozneje neke difference, katerim je sledila tožba. Včeraj opoldne je prišel omenjeni Tupi k Ninkoviću v trgovino, kjer se je vnel prepir. Ninkovičeva žena je šla klicati orožnika, ker se je bala, da se kaj zgodi. Ko se je vrnila, je bil njen mož že ustreljen in je ležal mrtev na tleh. Tupi ga je v prepiru ustrelil z revolverjem. Morilec je pobegnil, ne ve se kam. Orožniki so bili takoj na vse strani avizirani. Morilec je male postave, kakih 35 let star, ima črno brado in črne navihane brke in je črno oblečen.

— **Aretovana ponarejevalca denarja.** Pred nekaj dnevi je aretovala tržaška policija Francoza Basso iz Marzi-

Graf Aehrenthal na mrvaškem odru.

lje in Italijana Battinija iz Pesara, ker sta bila osumljena ponarejanja denarja. Preiskava je pokazala, da sta izbornoponarejala Marije Terezije tolarje, francoske in švicarske zlate franke ter angleške souveraigne. Ponarejeni denar nista spravljala v Trstu v promet, temveč sta večinoma potovala v Orient, kjer so tolarji Marije Terezije zelo priljubljeni. Pri Bassu so našli večje število ponarejenih novcev, med njimi tudi 150 avstrijskih dukatov. Pri Battiniju so dobili veliko vsoto francoskih bankovcev in zbirko najbolj modernega in finega vlomilnega orodja. Oba ponarejevalca, ki sta bila iz Avstrije že izgnana ter sta živela v Trstu pod nepravim imenom, so izročili deželnemu sodišču. Preiskava se marljivo nadaljuje, ker domnevajo, da obstoja razširjena družba ponarejevalcev denarja, ker pri aretovanjih niso našli priprav, ki so potrebne za opnarejanje.

— **Vlomilci opustošili vilo.** Pri številki 279 v Barkovljah se nahaja vila Säringer, ki jo ima v najemu Lloydov kapitan g. Herman Secco. Dne 16. t. m. pa so stanovanci vile št. 276, ki se nahaja poleg Säringerove vile, zagledali, da so bila mrežasta vrata te vile na več krajih zlomljena in da je bil del železja zvrt. Sluteči, da utegne biti to delo tatov, so opozorili redarje. Čim so odprli vilo, nudil se je vsem žalosten prizor. Vsa sobna vrata s obila odprta s zor. Vsa sobna vrata so bila odprta s postelje so bile prevrnjene, zrcala razbita, skratka pravcat vandalizem. Zlikovci so pustili na licu mesta svoje umazane in razcapane obleke in svoje še bolj umazane in razcefrano perilo, svoje čevlje brez podplatov in so se bili oblekli v najfinejšo robo, ki so jo našli po omarah. Pohrali pa so, kar je bilo kaj dobrega za želodec, salamov, mustarde, konserv, in priredili so si krasno pojedino pri belo pogrnjeni mizi, pri čemer so izpraznili nekoliko steklenic marsale, vermuta, cipra in drugih vin. Pokusili so tudi vlomiti blagajno, ali ni šlo, niso brčkone imeli potrebnih rekvizitov, tihega svedra ali — poslednje iznajdbe tatinske vede — škarje na žago tip 1912. Zato so se maščevali z barbarskim vandalizmom. Prevrtali so sliko velike vrednosti in so na gnusen način onesnažili jedilnico. Našlo se je tudi dva velika omota, v katerih je bilo veliko perila in nekaj vetrihov. Tatovi so brčkone hoteli še priti po nje. Skupna škoda, ki so jo povzročili tatovi, znaša kakih 4000 K, ki je za srečo pokrita z zavarovalnico.

— **V Dravo je skočila v Osjeku** 44-letna soproga podpolkovnika Jos. Fergovca in utonila. Bila je na sprehodu s svojo 14letno hčerko in soprogom; ko sta ta dva odšla v neko trgovino, je gospa odhitela proti Dravi in skočila vanjo. Na bregu so našli njen muf in boo. Sodi se, da je šla v smrt iz strahu pred oslepljenjem.

— **Pokopališče v Novem mestu** prelože na Hočevarjev marof.

Razne stvari.

Davek od zabavnih priredb: predstav v gledališčih, varietejih, kabareti, cirkusih, kinematografih, panoramah itd., dalje od glasbenih, pevskih, raznih sportnih, maskeradnih in vsakovrstnih drugih zabavnih priredb uvedejo na Češkem. Pobiralo se bo 10% od vstopnine, najmanj pa 10 vin. od vstopnice. Od tega dobe 10% občine pod pogojem, da bodo pobiranje izvrševale same in ostalo odračunavale deželi brez kakega odbitka za uradne stroške. Ta davek imajo že na Nemškem.

Velike povodnji na Ogr. Pri Varyju je izstopila Tisa in poplavlila 300 hiš.

Defraudant se je sam javil. Poštni oficijant Vencel Kopriva, ki je pred par dnevi na Češkem poneveril denarno pismo, v katerem je bilo 20.000 K, se je včeraj v Hrudimu sam javil oblasti in izročil oblasti 10.000 K.

Pomagača ubeglega mevilca Siczinskega obsojena. V Lvovu se je 19. februarja končala sodnijska obravnava proti paznikom, ki so pomagali k begu znanemu morilcu Siczinskemu, ki je umoril gališkega namestnika Potockega. Obsojena sta bila obtoženca Nuda in Tarnowski, prvi na 4, drugi na 3 leta težke ječe.

Od tobačne režiije. L. 1911 je tob. režiija imela za 12 milijonov več dohodkov kot je bilo proračunjeno. Proračunjen je bil dohodek 300 milijonov kron, znašal pa je 312 milijonov kron.

Baron Bur'an.

Telefonska in brzojavna poročila.

VOLITVE NA KOROŠKEM.

Beljak, 21. februarja. Nadomestne državnozbornske volitve v beljaškem okraju se vrše 23. aprila.

DEMANTNA POROKA NADVOJVODE RAINERJA.

Dunaj, 21. februarja. Danes se je v kapelci palače nadvojvode Rainerja in njegove soproge nadvojvodinje Marije vršila cerkvena slovesnost njune demantne poroke. Cesar Franc Jožef se je slavnosti osebno udeležil in pri tej priliki se je splošno opazila njegova čvrstost. Cesar, ki je zdaj po dveh mesecih v prvič zapustil Schönbrunn, je uprav mladeniško krepak in čil. Publikacija je cesarja navdušeno aklamirala. Nadvojvodu Rainerju in njegovi soprogi so čestitali vsi člani cesarske hiše in vladarji ter suvereni skoro celega sveta.

DOGODKI V ZAGREBU.

Zagreb, 21. februarja. Včeraj ob 9. uri zvečer je došla mladina pred »Striljanu« kjer se je vršila reduca. Odposlanstvo šrih dijakov je zahtevalo od odbora, da preneha z reduto. Odbor ni hotel na to pristati, naker je več sto dijakov s klicij: »V Sara'evu ubijajo naše brate ter prelivajo hrvaško kri, a Zagreb se zabava«, udrla v dvorano ter prepričilo zabavo. Nato se je občinstvo razšlo. Nato je mladina šla pred gledališče, ki je bilo blokirano od orožnikov in policije in v »Kolo«, kjer so imeli ples mesarji. Tudi tu je mladina zahtevala, da se preneha z zabavo. Odbor je na to pristal in občinstvo se je razšlo. Mladina je včeraj prepričala vse zabave. Tudi na Hlci ni bilo včeraj na pustni terek običajnega mečanja korandoli.

GROF BERCHTOLD.

Dunaj, 21. februarja. Minister za zunanje zadeve grof Berchtold je poslal nemškemu državnemu kanclerju von Bethmannu Hollwegu pozdravno depešo, v kateri izjavlja, da bo trozveza nedomajni temelj njegove politike. Ker je Berchtold tudi italijanskemu ministru za zunanje zadeve di San Giuliniju brzojavil, da hoče popolnoma slediti politiki svojega prednika in je di San Giulinio odgovoril, da bo prijateljska vez med Avstrijo in Italijo postajala čim tesnejša, splošno sklepajo, da se je trozvezno razmerje zopet močno utrdilo. »Deutsches Volksblatt«

zabelezuje celo vest, da je Italija ostabila svoje posadke v Benetiji, da ojači svoje čete v Severni Afriki.

Dunaj, 21. februarja. Ruski ministriški predsednik Kokovcev in minister za zunanje zadeve grof Sasonov sta poslala grofu Berchtoldu pozdravni depeši, v katerih izjavljata, da sta pripravljena podpirati akcijo obeh držav, merečo na ohranitev svetovnega miru. Grof Berchtold je odgovoril, da upa, da bo pristrčno razmerje, ki je vladalo med obema državama, ko je bil on v Peterburgu poslanik, zopet oživelo.

† GROF LEXA AEHRENTHAL.

Dunaj, 21. februarja. Nemški cesar je pustil na krsto grofa Aehrenthala položiti prekrasen venec. — Laški poslanik knez Avarna je položil na krsto velikanski venec. — Truplo rajnika bo blagoslovil v palači zunanjega ministristva velikovaraždinski škof grof Szecheny, Aehrenthalov nečak, v cerkvi Sv. Mihaela pa kardinal Nagl. — Cesarja bo pri pogrebnih slovesnostih zastopal nadvojvoda Franc Ferdinand.

KHUEN ZMAGAL?

Budimpešta, 21. februarja. Mir med vlado in Košutovo stranko se v kra kem sklene. Mirovni pogoji se fiksirajo pismeno. Vsled tega bo Justhova stranka izolirana in domnevajo, da bo tudi en del te stranke obstrukcijo opustil.

GROZEČ ŠTRAJK PREMGOVNEGA DELAVSTVA IN VSEGA DELAVSTVA SPLOH NA ANGLEŠKEM.

London, 21. februarja. Konferenca posredovalnega urada ni imela nobenega uspeha. Zdaj je vzela posredovanje v roke vlada sama. Mednarodna konferenca rudarjev se je šela danes. Od njenih sklepov je odvisno, kaj se zgodi. Sodijo, da se je položaj nekoliko izboljšal in da so delavci zadovoljni, če vlada imenuje posebno razsodišče. Ako rudarji štrajkajo in se premog ne bo več dobavljaj, bo vsled tega brez dela okoli 650.000 predilniških delavcev, 300.000 delavcev v železni in jekleni industriji, 460.000 mehanikov, 236.000 barvskih delavcev, 243.000 transportnih delavcev, 112.900 žensk in drugih.

TURŠKE SREČKE SO POSKOČILE.

Dunaj, 21. februarja. Vsled vesti o mirovni akciji med Turčijo in Italijo so na tukajšnji borzi turške srečke poskočile.

NOVI NEMŠKI ARMADNI ZBOR.

Berolin, 21. februarja. Listi javljajo iz Triera, da se ondi formira nov armadni zbor, ki bo šacioniran v Saarbrücknu, Sa'nt - Louisu, Trieru, Forbachu in Kreuznachu proti francoski meji.

ŽALOSTNA PODOBA NEMŠKEGA LIBERALIZMA.

Berolin, 21. februarja. V seji nemškega državnega zbora je svobodomislec Müller-Meiningen spričo dejstva, da cesar noče sprejeti državnozbornskega predsedstva in da se različni poslanci izgovarjajo, da je Bebel dal nekake državnopravne in dinastične izjave, drugi pa to taje — izjavil, da »liberalne suranke nujajo čeli Nemčiji jako žalosno podobo«. Nato je sledilo ironično odobravanje in ploskanje pri centru in konservativcih.

SESTANEK BIVŠEGA BANA RAUCHA IN BANA CUVAJA.

Zagreb, 21. februarja. Bivši ban Rauch je včeraj obiskal bana Cuvaja ter se pri Cuvaju jako dolgo mudil. V Zagrebu jako komentirajo ta sestanek.

NADOMESTNE DRŽAVNOZBORSKE MANIFESTACIJE V TRAVNIKU.

Travnik, 21. februarja. Nekoliko stotin dijakov in meščanstva je demonstriralo danes po trgu kličoč in pevačoč. Po odpeti hrvaški pesmi so manifestantje zažgali mažarsko zastavo ter se razšli.

BOJI MED MALISORI IN TURKI.

Pariz, 21. februarja. Napram korespondentu lista »Figaro« je izrazil črnogorski kralj sumnje, da bodo Malisori, ki so jih preskrbeli turški vladni organi z živžem, ostali mirni. Temu optimističnemu mnenju kralja pa nasprotuje privatna vest iz Skadra, ki poroča o spopadih med oboroženimi Malisori in turškim rednim vojaštvom, ki je imelo znatne izgube. Pričakovati je nadaljnih bojev. Turški listi zahtevajo vojaška ojačenja v uporno krajino.

PO RUSKO.

Varšava, 21. februarja. Nek tukajšnji skladiščni upravitelj je dobil iz Lodza zabojo, v katerem sta bili dve grozno razmesarjeni trupli. Trupel niso še mogli identificirati.

VIHARJI.

Sevastopol, 21. februarja. Na Črnem morju divjajo veliki viharji.

Ljubljanske novice.

Ij **Ljudski oder** igra v nedeljo, dne 25. t. ob pol 8. uri dr. Krekovo ljudsko igro »Tri sestre«. Dr. Krek je spisal to krepko, ljudsko igro s krepko in čilo vsebino za manjše odre. Vendar vsebuje tako krepko zarisane značaje in toliko pristno narodnega, da bo brezdvomno vplivala tudi v Ljubljani. In samo z veseljem moramo pozdraviti dejstvo, da se ta igra, ki je splošno priljubljena, igra enkrat tudi na velikem odru s prav lepo in dostojno scenerijo. **Vstopnice v predprodaji** se dobe od danes naprej v **Katoliški Bukvarni**.

Ij **Šentpeterski Orel v Ljubljani** ima jutri, v četrtek, ob pol 8. uri zvečer predavanje v društvenih prostorih v mežnariji, I. nadstropje. Predava gosp. prof. Ivan Dolenc. Prijatelji naše orlovske organizacije dobrodošli!

Ij **V izobraževalnem društvu v Trnovem** jutri ne bo predavanja. Predavanje se vrši prihodnji četrtek.

Ij **Malo pojasnila bi bilo** treba o tem, kako so pri volitvi v trgovsko in obrtno zbornico uradni spisi trgovske zbornice prišli v »Zvezo slovenskih združb« in kaj se je ondi takrat delalo. Tako bodo razkrinkani ljudje, ki druge po krivici dolže.

Ij **Bolezen M. Hudnika**. Te dni so se širile po Ljubljani vesti, da je bivši ljubljanski advokat M. Hudnik smrtno nevarno bolan na jetiki. Informirali smo se in izvedeli: Hudnik je res zelo nevarno bolan in leži v mariborski jetnišniški bolnišnici. Njegovo stanje je resno. Kakšna bolezen ga muči, še zdravniki sami niso dognali. Vendar o jetiki še sedaj ni govora. Dr. Taborsky je preiskal njegove dejekte a ni našel še nikakršnih bacilov tuberkuloze. Te dni ga je obiskala soproga. Hudnik bo težko preстал celotno kazen, tako silno slab je. Čuje se, da je klicalo ljubljansko sodišče Hudnika za pričjo, a je izključeno, dabi on sedaj zamogel kam, še prenesti ga ne smejo. Shujšal je Hudnik tako, da ga ni poznati. Na teži je izgubil od tega, kar je v ječi 15 kg. Tudi duševno je silno potr.

Ij **Hotel Bellevue**, to najlepšo razgledno točko na šišenskem hribu, je prevzel restavrater g. Friedel, ki tvori ondi restavratorije dne 3. marca. G. Friedel je izvršen restavrater, zato smo prepričani, da bo Bellevue s čarobnim svojim razgledom postal najpriljubljenejši izletni kraj ljubljansčanom in tujcem.

Ij **Združene uradniške organizacije** sklicujejo shod vseh ljubljanskih državnih uradnikov v nedeljo, dne 25. t. m. v hotel »Ilirija« ob 11. uri dopoldne. Dnevni red: Uvrstitev ljubljane v višji razred aktivitetnih doklad. Nujno pozivljamo, da se vsi stanovski tovariši shoda udeležijo. Le v mogočnem nastopu je zagotovljen uspeh.

Ij **Poročil se je** gosp. Adalbert (van) čič, trgovec v Kanalu, z gđno. Kristino Vehovčevico iz Ljubljane.

Ij **Odborova seja »Maticе Slovenске« dne 17. februarja 1912**. Od zadnje odborove seje so zborovali znanstveni odsek v prisotnosti tajnika Jugoslovanske akademije v Zagrebu, prof. Manojlovića, dalje knjižni odsek in agitacijski odsek. Letošnja glavna skupščina bo dne 17. marca ob 10. uri dopoldne. — Odobri se zapisnik zadnje seje ter pri tem konstatira, da ni pisatelja, ki bi za »Slovensko zemljo« spisal štajersko v zemljepisnem in zgodovinskem oziru. — Predlog o zvišanju članarine se odkazuje odseku za izpremembo pravil. — Razpravlja se o vprašanju, ali bi »Matica« mogla imeti knjigarne za poverjenike. — Za leto 1912 izide 1. Zbornik (dr. Slebinger, Bibliografija; Remeš: Korespondenca M. Kuralt in A. Linhart). 2. Narodne pesmi. 3. Prevod »Spominov iz mrtvega doma« Dostojevskega. 4. Kneževa knjižnica s prispevki dr. Laha, Milčinskega, Premka itd. in z Ilesičevoy razpravo »Idea slovenskega naroda«. 5. Peterlin-Petruška pesmi »Po cesti in stepi«. 6. Letopis s posebno statistično in narodnogospodarsko vsebino. — Za slovensko knjigo, ki bi jo za leto 1912 izdala »Matica Hrv.«, ni primernih rokopisov.

Ij **Društvo inženirjev v Ljubljani**. V četrtek, dne 22. t. m., ob 8. uri zvečer, sestanek pri »Roži«. Predava ing. M. Kasal: Avstrijski predpisi za železobetone v primeri s predpisi drugih držav.

Ij **Tatinska dekla**. Pri neki gostilničarki na Poljanski cesti je služila l. 1894. pri St. Jerneju na Dolenjskem rojena Jožefa Bratkovič. Pri izstopu iz službe so pa kmalu zapazili, da je hčeri ukradeno različno perilo. Med tem je Bratkovič vstopila v službo k kantinerju Königsbergerju in tudi tam služ-

bujoči dekli Mariji Florjančič ukradla več obleke, zlato brožo in iz službe pobegnila. V njenem kovčegu se je našlo tudi ukradeno perilo. Izročili so jo deželnemu sodišču.

Ij **Vesel! Ljubljančanje**. Vreme je bilo včeraj nekako žalostno, kakor da bi tudi to jemalo slovo veselega časa, a Ljubljančanje, ki sicer tudi radi postanejo melanholični, se niso za to prav nič zmenili. V celem mestu je bilo napovedanih kar 21 manjših in večjih veselic, ki so bile splošno prav dobro obiskane. Z zadovoljstvom beležimo, da ni bilo nobenega slučaja, kjer bi morala vmes poseči policija, kar je za kralja »Pusta« in veseljake nekaj posebno častnega. Danes vlačijo še »plohe« so slanikove pojedine, potem pa 40 dni čas pokore.

Spominjajte se pri vseh prereditvah, pri vseh veselih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

Zavarovanje proti nezgodam.

Ali so delavci, ki so zaposleni pri sekanju gozdov in pri prevažanju lesa, podvrženi zavarovanju? Ta za delavce jako važna zadeva, posebno v goratih krajih, kjer je ta trgovina z lesom ena najglavnejših trgovin, bode to gotovo zanimajo, ako podamo tu nekoliko pojasnil. Zavod proti nezgodam v Trstu, kateri razteza svoj delokrog na Primorskem, Kranjskem in v Dalmaciji, je zmiraj trdil, da so podvrženi zavarovanju proti nezgodi samo tisti delavci, ki so zaposleni pri žagah, gonjenih s strojno silo, in da tisti delavci, ki so zaposleni pri sekanju gozdov in pri prevažanju lesa, niso tega zavarovanja deležni. V naredbi ministrstva notranjih zadev z dne 2. avgusta 1909 drž. zak. št. 117, in sicer v odstavku 397 a o razdelitvi v razrede obrtnije, podvržene zavarovanju proti nezgodam, je tudi ta vrsta delovršbe označena. V smislu te naredbe je okrajna bolnišnica blagajna v Gorici vložila priziv na razsodišče Zavoda proti nezgodam v Trstu, vzdržujoč, da podvrženi zavarovanju proti nezgodam so vsi delavci, zaposleni pri sekanju gozdov, kadar je sekanje gozda eno podjetje prideljeno prevažanju lesa in to se dogaja v vseh slučajih kadar en podjetnik prevzame sekanje gozda za potem odvažati les. V seji razsodišča Zavoda proti nezgodam v Trstu, ki se je vršila dne 15. februarja 1912, je bila prečitana in izjava obrtnega nadzornika v Trstu, kateri pripozna kot odgovarjajoče zakonu, mnenje okrajne bolniške blagajne v Gorici, zastopane po svojem voditelju gospodu Tuntarju. Tu moramo tudi omeniti, da vsi drugi Zavodi proti nezgodam pripoznajo to, samo Zavod proti nezgodam v Trstu noče tega pripoznati. Naš namen je ta, da s tem obvestimo vse prizadeto delavstvo, posebno pa v gorskih krajih, kjer je ta industrija zelo razširjena in kjer nam je znano, da se je že mnogo delavcev, zaposlenih pri takih delovršbah ponesrečilo in ne vedoč kakšne pravice jim gredo po zakonu, vsled česar ostanejo — četudi nesposobni delu za celo svoje življenje — brez vsake podpore in pripomoči. Tudi za podjetnike same je to važnega pomena, da se znajo ravnati v tem smislu, kakor tudi, da takoj naznanijo vsak slučaj nezgode na pristojno mesto, ker v nasprotnem slučaju jih lahko doletijo hude posledice. Delavci pa, ki se jim pripeti kaka nesreča pri takih delovršbah, morajo zahtevati od Zavoda proti nezgodam tiste pravice, ki jim gredo pa zakonu v takih slučajih. Pritožbe v teh slučajih je vložiti — ako zavod noče pripoznati delavcem teh pravice — na razsodišče Zavoda proti nezgodam v Trstu.

Mnenje gospoda dr. H. N. Deuvlettiana
Konstantinopol.
Gospod J. Serravallo
Trst.

Pripisal sem večkrat Vaše Serravallovo Kina-vino z železom v svoji klienteli in imel sem vedno čudovite uspehe. Vpliv tega izvrstnega izdelka je hiter in gotov.

Konstantinopol, 3. decembra 1909.
Dr. H. N. Deuvlettian.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
22	9. zveč.	732,6	6,1	sl. jug	oblačno	
21	7. zjut.	736,1	1,5	sr. svzh.	megla	4,4
	2. pop.	736,1	7,5	sl. svzh.	oblačno	

Srednja včerašnja temp. 6,3°, norm. -0,3°.

: Naročajte „Slovenca“ :

+

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjva potrtega srca, da je najin predobri oče, ozir. brat, stric in stari oče, gospod

Ivan Kummer

posestnik in gostilničar

danes, dne 19. svečana 1912 popoldne ob 5. uri v 79. letu svoje starosti, po dolgoletni bolezni, previden s tolažili svete vere izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb bode v sredo, 21. svečana ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Savsko predmestje št. 31, na tukajšnje mestno pokopališče. Priporočava ga v pobožno molitev in blag spomin!

Kranj, dne 19. svečana 1912.

IVAN in FRANC
sinova.

Priznana specialiteta!
Namočena, surova 528

polenovka

na poseben način pripravljena in v to porabno **OLJE** se dobiva vedno pri Josipu Polaku, trgovcu, Sv. Petra cesta 9, Ljubljana.

Odda se takoj
Selenburgova ulica 6: srednje velik

ulični lokal

s poleg ležečim prostorom za skladišče, pripravno za trgovino oziroma za obrt;
Pojasnila pri hiš. posestniku ravnostam II. nadstr. desno. 101

URA z verižico za samo kron 2.20.
Vslod nakupa velike zaloge ur, razpošilja šlezjska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno 36 ur idočo precizijsko-anker-uro z lepo verižico za samo K 2.20, ter 3 letnim pismenim jamstvom. Pri nakupu 3 kosov cena K 6.—, 5 kos. K 9.—. Pošilja proti povzetju

prusko-šlezjska izvozna tvrdka
A. Gelb, Krakov 340.
Za neugajajoče denar nazaj. 3734

Fr. P. ZAJEC, Ljubljana, Stari trg št. 9.

Glavna zaloga plošč slovenskih, kakor tudi vseh drugih vrst. Cena od K 250 1138 naprej.

Gramofone
od K 25.— naprej. Avtomatične gramofone, najboljše in najzanesljivejše vrste za gostilničarje dajem na mesečne obroke.

Igle za gramofon tisoč od K 1.80 naprej. — Zahtevajte cenike, pošiljam brezplačno.

Razpis službe.

Pri podpisnem občinskem uradu se razpisuje

služba občinskega tajnika

veščega slovenskega in nemškega jezika, z mesečno plačo 70 K in prostim stanovanjem za samskega prosilca. Prošnje s potrebnimi dokazili o treznem, lepem in postenem življenju naj se pošiljajo na župana osebno. — Nastop s 1. marcem 1912. 534

Občinski urad v Št. Jerneju (na Dolenjskem),
dne 20. februarja 1912.
Janez Rebselj, župan.

Opravilna številka E 120/12

Dražbeni oklic.

Prodalo se bode dne 27. februarja 1912 dopoldne ob 9. uri v Spodnji Šiški, Celovška cesta 82, na javni dražbi

razno špecerijsko blago

Reči se smejo ogledati dne 27. februarja 1912 v času med 9. in pol 10. uro dopoldne v navedeni hiši.

C. kr. okrajna sodnija Ljubljana, oddelek V.
dne 8. februarja 1912.

Posojilnica v Mariboru
registrovana zadruga z omejenim poročstvom
vabi na

izredni občni zbor

ki se vrši
v nedeljo dne 3. sušca 1912
ob pol 11. uri dopoldne
v zadrugi pisarni (Narodni dom).

DNEVNI RED:

1. Sprememba pravil.
2. Čitanje revizijskega zapisnika ter ukrepi vsled istega.

540 **Ravnateljstvo.**

Pristno brnsko blago
za pomladansko in poletno sezono 1912.

Kupon, 3*10 metr. dolg, za	1 kupon 7 kron
kompletno moško obleko	1 kupon 10 kron
(suknjo, hlače, telovnik)	1 kupon 15 kron
zadostno, stane le	1 kupon 17 kron
	1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20.—, kakor tudi blago za povračilo, turistične obleke, svileni kangarui itd., pošilja po tovarniški ceni kot redna in solidna, dobroznana 423

zaloga tovarniškega sukna
Siegel-Imhof v Brnu.
Vzorci zastoj in franco.

Vslod direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo prednosti. Vslod velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. **Stalne, najnižje cene.** Tudi najmanjša naročila so izvrše najskrbneje, natančno po vzoru.

Dva pomočnika
za veliko delo, dobro izurjena, sprejme takoj Anton Cebulj, krojaški mojster Iesenice, Gorenjsko. 421

Domača tvrdka

Zaloga sportnih klobukov in cepic

Modni salon
Marija Götzl
Židovska ulica št. 8

priporoča svojo bogato zalogo
damskih in otroških klobukov

∴ v najnovejših oblikah ∴
in modnega blaga in cvetic!

Cene brez konkurence!
3070

Domača tvrdka

Zaloga klobukov vedno v zalogi!

Štajerske novice.

Š **Smrtna kosa.** V Trbovljah je umrl lesni skladiščni mojster Fortunat Jordan. Bil je navdušen Slovenec.

Š **Razpisana učiteljska mesta.** V Št. Janžu pri Dravogradu, mesto def. učitelja, trirazrednica, 3. plačilni razred, prošnje do 15. marca; pri Sv. Ani na Krembergu, petrazrednica, 3. plačilni razred, mesti učitelja in učiteljice; prošnje do 8. marca.

Š **Smrtni padec.** V petek dopoldne je padel iz nekega kozolca v Savadni pri Celju, mlad, oženjen tesar Janez Podhostnik, doma iz Lokrovca pri Celju ter se tako poškodoval, da je še tisto dopoldne umrl.

Š **Mrtvega so našli** na neki progji blizu Maribora dragonca Bogomirja Kranerja iz Gačnika. Stroj mu je odtrgal desno roko, zdrobil glavo in jo skoraj popolnoma odtrgal od telesa. Ker ni nobenih sledov krvi, se sumi, da je morda kdo zavlekel Kranerjevo truplo že mrtvo na železnico.

Š **Poučni tečaj** se vrši v četrtek, dne 22. t. m. v Dramljah pri Celju. Govorita gg. dr. Korošec in župnik Rožnik iz Kranjskega.

Š **Mariborski porotniki.** Dne 19. februarja so bili na mariborski okrožni sodnji pod predsedstvom predsednika okrožne sodnije Ludv. Perkota izzrebani za prvo porotno zasedanje, ki se začne 11. marca, sledeči glavni porotniki: Ferdinand Potočnik, miz. mojster; Julij Ruprich, kavarnar; Franc Sulcer, sodar; Ernst Tisso, zasebnik; Ivan Vernik, steklar, vsi iz Maribora; Franc Ploj, posestnik v Gorn. Porčiču; Alojzij Arnuš, gostilničar v Št. Lenartu v Sl. gor.; Franc Bratko, posestnik v Št. Lenartu v Slov. gor.; Peter Roškarič, posestnik v Zgornji Ročici; Jurij Lešnik, gostilničar v Radehovi; Hinko Pak, trgovec v Št. Ilju v Slov. gor.; Ivan Heu, posestnik v Kamnici; Franc Kramberger, posestnik v Kaniži; Gabriel Majcen, posestnik v Krčevini pri Mariboru; Ludovik Petz, veleposestnik na Spičniku; Ignacij Thaler, župan v Ruperčah; Eduard Tertinek, posestnik in lesotržec v Vurmotu; Jos. Hercog, veleposestnik v Selnici ob Muri; Ivan Bauman, veleposestnik v Strihovcu; Karel Flucher, župan v Cirknici; Adam Auctor in Anton Oder, gostilničarja iz Št. Lovrenca nad Mariborom; Hinko Pogajnik, veleobrtnik, Ruše; Gregor Goddec, župan na Rottenbergu; Simon Schweder, posestnik, Tezen; Franc Witzmann, posestnik v Činžatu; Ernst Dasch, posestnik v Ptuj; Franc Rudl, oskrbnik v Podletniku; dr. Gustav Delpin, odvetnik v Ormožu; Mihael Filipič, posestnik v Starinovivasi; Fr. Seršen ml., posestnik v Veržeju; Anton Pečko, posestnik v Arlici; Maks Lukas in Franc Mörth, hišna posestnika v Marenbergu; Anton Podlesnik, veleposestnik v Ribnici na Pohorju; Franc Sgern, posestnik v Vuhredu. Kot nadomestni porotniki: Franc Bernhard st., Mihael Bregar, Martin Gajsche, Karl Hober, Franc Kautner, Karl Kamer, Karl Kerth, Franc Kothbauer in Jakob Lipnik, vsi iz Maribora.

Š **Tatvine hmelja.** Iz Celja nam pišejo: Pri posestnici Mariji Šantl, vulgo Ježovnik v Petrovčah je bilo te dni vlomljeno v skladišče za hmelj in iz njega ukradeno 200 kg hmelja. Posestnica trpi vsled tega 900 kron škode. Kot tatova so izsledili zakonska Matijo in Frančiško Fabjan in pri hišni preiskavi so našli še nekaj čez 100 kg ukradenega hmelja. Zakonska Fabjan so aretirali in ju izročili okrožnemu sodišču v Celju, medtem, ko je njun sin, ki je bil tudi soudeležen pri tatvinah, pobegnil.

Š **Pokvarjena mladina.** Te dni so celjski stražniki ujeli tri popolnoma zanemarjene 13letne fante, kateri so osumljeni različnih tatvin. Ze dalj časa so opažali, da krade nekdo iz izloženega okna delikatesne trgovine Zamparutti klobase in druge reči. Enemu teh malopridnežev je stražnik predbacival te tatvine. Nato je povedal, da je bil zapeljan od dveh svojih šolskih tovarišev, ki sta ga spravila s seboj v mesto, češ, da se tam pri Zamparuttiju prav lahko kradejo klobase. Pravil je tudi, kako sta njegova tovariša izvrševala razne žepne tatvine. Ko so ujeli tudi slednja dva, sta pripovedovala, da, ako je v loteriji hud naval, da sta tam kradla ljudem iz žepov denar in druge stvari. Tatvine pri Zamparuttiju pa ne priznata. Ti trije dečki, katere so pripeljali na celjski magistrat, so vedno zanemarjali šolo in se klatili po celjski okolici ter tam nadlegovali pasante za denar.

Š **Nesreča ali zločin.** V Čretu pri Celju so pogršali že cel teden posestnico Logar. V ponedeljek, dne 19. t. m. popoldne pa so jo našli mrtvo v domačem vodnjaku. Ali je Logar ponesre-

čila, ali ako se je izvršil kak zločin, še ni pojasnjeno. Ker so bili v hiši vedno prepri in pretepi, so vsled suma zaprli njeno hčer in njenega moža Guzeja. Komisija je v torek zjutraj odredila, da se nesrečnica prenese v mrtvašnico na pokopališče v svrhu sodnijske obdukcije.

Š **Roparski morilec Ivan Lah ujet.** Od Velike Nedelje v Slovenskih goricah se nam poroča: 31letni Ivan Lah, ki je dne 12. t. m. v Kantridi pri Reki oropal in umoril posestnico Rozo Oswald, je bil te dni, ko je hotel obiskati svojo ženo in svoje stariše pri Veliki Nedelji, od orožnikov aretiran. Pri njem so našli še 88 K denarja, oropane prstane, ure, verižice ter novo oprano delavsko bluzo, na kateri so bili še sledovi krvi. Vkljub tem dokazom je morilec tajil velikonedeljskim orožnikom svoje dejanje. Šele, ko je prišlo ogrsko orožništvo, je obstal. Po svojem dejanju se je odpeljal iz Reke proti Zagrebu, iz Zagreba pa čez Čakaturn na Ogrskem proti svojemu domu pri Veliki Nedelji.

Š **Med pridigo umrla.** V nedeljo je med pridigo umrla v samostanski cerkvi v Slov. Bistrici posestnica Ana Ugeršek. Zadel jo je najbrže mrtvoud.

Š **Žalostni konec pusne zahave.** Iz Gaberja pri Celju se nam poroča: Na pustno nedeljo so imeli v Kosovi gostilni pustno zahavo. Ob 3. uri zjutraj, ko se je več gostov odpravljalo domov, so našli gostilničarko Kos pred vrati njene sobe ležati na tleh mrtvo. Truplo je bilo že otrpnelo in je smrt morala nastopiti že okrog polnoči. Po Gaberju se je hitro razširila vest, da je gostilničarko nekdo umoril ter jo oropal denarja, kar pa ne odgovarja resnici. Ker ga je rada pila, jo je gotovo zadel mrtvoud.

Š **Iz šmarja pri Jelšah.** V petek so našli mrtvega v travniški grabi pred trgovcem nekdanjega posestnika v Sotenskem, nazadnje pod Sv. Miklavžem bivajočega mešetarja Jakoba Cerovšek, po domače Začek. Kako ga je doletela smrt, se ne ve. V četrtek zvečer je bil še popolnoma zdrav in dobre volje.

Š **Nepoklicani obiski v vinski kleti.** Neki Celjan ima v Skalicih pri Konjicah vinograde in kleti. Ko je pred kratkim prišel v Skalice, so ga ljudje opozorili, da čujejo v njegovi vinski kleti večkrat kričanje in ropot. Šel je pogledat v klet, kjer je zapazil, da so mu neznani zlikovci pokradli vina v vrednosti 800 kron. Tatovi so hodili v klet skozi okno. Za zlikovci nimajo sledu.

KNJIGOTRŽTVO.

Nova Gerbičeva skladba. Ravno kar je izšla krasna zbirka lepih in lahkih Marijinih pesmi za mešan zbor, soli in orgle pod naslovom: »Slava nebeške kraljice«. Zbirko je zložil naš odlični in prezaslužni skladatelj profesor Gerbič. Glasbeni mojster, kakor je Gerbič, ki temeljito pozna ne le iz šole, temveč tudi iz cerkvenih korov, potrebo in moči naših cerkvenih zborov, jim je podal s tem zbirko, ki je pri vsej svoji krasoti razmeram popolnoma primerna. Upamo, da bodo naši strokovni listi vedeli ceniti zaslužno delo in trud našega glasbenika in bodo z obširno oceno vzbudili zanimanje za to lepo in praktično uporabno zbirko. Partitura velja 3 K, posamezni glasovi pa po 30 vinarjev. Zbirko je založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Koračnico za naše Orle je zložil skladatelj Anton Jakl po besedah Frana Kristana. — Klavirski izvleček te koračnice, ki se je zelo posrečila in se bo takoj udomačila, je založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Cena 1 K.

Fran Blumauer, tapetnik v Ljubljani,
Rožne ulice št. 24, išče

vajenca

za tapetniško obrt. 406

TRGOVINA

v lepem, zelo prometnem kraju tik okrajne ceste in železniške postaje na Spodnjem Štajerskem se proda, oziroma se pod ugodnimi pogoji da v najem.

Resnim reflektantom daje pojasnila **Franc Vodenik v Poljčanah.** 448

Nizozemska zavarovalna družba za življenje

Ravnateljstvo: Dunaj I. Aspernplatz 1. 452

se priporoča za sklepanje zavarovanj na življenje, rente, doto in vojaško službo pod najugodnejšimi pogoji in najnižjimi premijami.

Stanje zavarovanj koncem leta 1910 ca 375 milijonov.
Rezerve " " " " " 112 " "

Glavno zastopstvo za Štajersko in Kranjsko v Gradcu I, Schmiedgasse 40, kjer se sprejmo vsak čas strogo reelni, delavni sodniki proti dobri plači.
Nadzornik za Kranjsko **GIRIL GLOBOČNIK**, Ljubljana, Elizabetna cesta 4.

Št. 3943.

Razpis.

478

Podpisani deželni odbor razpisuje

službe okrožnih zdravnikov

1. v Cerkljah pri Kranju, 2. v Fari (Kočevski okraj sedež Petrinja), 3. na Grosupljem (Ljubljanski okraj), 4. v Kostanjevici (Krški okraj), 5. v Logatcu (logaški okraj, sedež Planina), 6. na Raki (Krški okraj) in 7. v Toplicah (Novomeški okraj).

S temi službami je združena za kraje pod 1., 4., 5., 6. in 7. letna plača 1400 K, za kraje pod 2. in 3. pa 1600 K, dalje za vse kraje letna aktivitetna doklada 200 K in dve starostni dokladi (petletnici) po 100 K.

Zdravnik v Fari dobiva od ondotnega zdravstvenega okrožja tudi 2000 K pavšala za uradna pota v Osilnico in Banja loko, zdravniku na Raki gre po nekem volilu naturalno stanovanje z vrtom in vinogradom za brezplačno zdravljenje ubožcev v občini Raki, zdravniku v Toplicah pa se navadno poveri tudi zdravniška praksa v tamošnjih toplicah po dogovoru z njih lastnikom.

Prosilci za te službe naj pošljejo svoje prošnje podpisane deželnemu odboru

do 15. marca t. l.

in jim prilože dokazila o starosti, upravičenju do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijskem državljanstvu, telesni sposobnosti, npravnosti, dosežanjem službovanju ter o znanju slovenskega in nemškega jezika.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 15. februarja 1912.

Glasovir

490

kratek, še nov, zelo trpežen in krasnega glasu, prikladen za kako društveno dvorano ali zasebnika, se takoj proda za vsako vsprejemljivo ceno. Popraša se pri krojaču na Karlovski cesti št. 3./I.

Proda se

enonadstropna

hiša

s koncesijo vred, kjer se nahaja staroznana gostilna in prenočišče na glavnem trgu. Pri hiši je tudi koncesija za mesarsko obrt. Zraven je ledenica, 2 kleti, pripravna tudi za zalogo piva, hlev za živino in nekoliko vrta. Proda se zaradi odpotovanja za 12.000 kron. Ogleda se lahko pri lastniku in gostilničarju v Višnji gori št. 50. Dolenj.

Malo posestvo se kupi

na Kranjskem ali Štajerskem. Cena do 10.000 K. - Naslov kupca pove uprava lista pod »433«. 433

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu v mestu kakor tudi na deželi uljudno neznanjam, da sem pričel samostojno izvrševati

umetno in trgovsko vrtnarsko obrt

v Ljubljani, Ambrožev trg št. 3.

Priporočam se za vsa v moderno vrtnarsko obrt spadajoča dela, kakor v napravo načrtov in v izvrševanje novih parkov, vilih in hišnih vrtov, drevoredov itd. Nadalje prevzamem v celoletno oskrbovanje tudi vse že obstoječe vrtno naprave.

V blagohotno upoštevanje tega naznanila se uljudno priporočam z odličnim spoštovanjem

Anton Ferant

413

bivši večletni asistent mestnih nadzornikov v Ljubljani.

A 1/12
12

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Žužemberku so po zaumrlim Josipu Poka pl. Pokafalva na prodaj po javni dražbi sledeče nepremičnine:

Hiša v Žužemberku št. 61 s dvema hlevoma in svinjakom, 4 njive, 3 travniki, 3 gozdi in drugo.

Prodajalo se bode skupno ali posamezno, izklicna cena znaša 34.000 K pod katero se ne bode prodajalo.

Dražba se bo vršila dne 4. marca 1912 dopoldne ob 9. uri v Žužemberku pri sodišču soba št. 6.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostaneje njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je položiti tretjino v 14 dneh po odobritvi, ostanek tekem 3 mesecev pri sodišču.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri podpisnem sodišču soba št. 4 med uradnimi urami.

C. kr. okrajno sodišče Žužemberk oddelek I.

dne 9. februarja 1912.

TEHNIČNI BIRO IN STAVBENO PODJETJE

RESLJEVA CESTA ST. 26 (POLEG PLINARNE), IZDELUJE:

3559

Beton
Zelezobeton
Mostove
Strope
Dvorane
Zazidke turbin

Strokovna
izvršitev
vseh vrst
načrtov
Prevzetje zgradb
Tehnična mnenja

Vodovodi
Električne centrale
Turbine
Mlini
Žage
Opekarne
Moderne apnenice

Obisk strokovnih
inženirjev
na željo

St. 81/pr.

477

Razpis.

Deželni zbor kranjski je za opravljanje geodetičnih del pri deželnih zgradbah ustanovil mesto **zemljemerca**.

Deželni odbor bo to službo oddal s prejemi VII., eventualno VI. ali V. plačilnega razreda deželnih uradnikov oziraje se na teoretično in praktično usposobljenost dotičnega prosilca.

Prosilci za to mesto predložijo naj svoje prošnje

do 20. marca 1912

podpisanemu deželnemu odboru.

Prošnje morajo biti opremljene s krstnim in domovinskim listom, s spričevalom o fizični sposobnosti, z dokazili o dovršenem dveletnem tečaju za zemljemerce na kakšni avstrijski tehniški visoki šoli in s spričevalom o prebitem tozadevnem državnem izpitu in dokazili o znanju slovenskega ter nemškega jezika. V prošnji mora biti povedano, kako je dotičnik zadostil vojaški dolžnosti

Od deželnega odbora kranjskega

V Ljubljani, dne 15. februarja 1912.

Potnik Srečko

Slomškova
ulica 27
v Ljubljani

Destilacija sadnih vonjav in izdelovanje naravnih sokov

priporoča:

3707

- „SADNI GROG“ izborna brezalkoholna zgoščavo.
- „SADNI GROG“ je prijetne vonjave, izbornega okusa.
- „SADNI GROG“ je gorke zimske pijače.
- „SADNI GROG“ je vir novih dohodkov za gostilne, kavarne, konsumna društva.
- „SADNI GROG“ obstoji delno iz naravnih sadnih sokov, delno iz finih vonjav.
- „SADNI GROG“ je idealna pijača za mladino in odrasle.
- „SADNI GROG“ se vživa pri svatbah, rodbinskih večerih itd.
- „SADNI GROG“ stane 1 kg, t. j. 25 porcij K 280, pri večjih odjemalcih znaten popust.

Več stanovanj z 1 in 2 sobama kakor tudi

prostor za prodajalno in

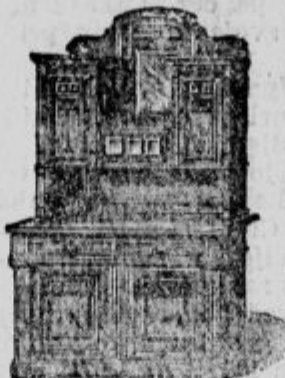
delavnica za kovača ali kolarja

se odda v najem.

Več pove **ADOLF HAUPTMANN**, Ljubljana,

Poljanska cesta št. 67.

Izdelki solidni.

Zmerne cene.

◆ Zaloga pohištva in tapetniškega blaga ◆

Fr. Kapus, Ljubljana

Marije Terezije cesta št. 11.

Kolizej.

Velika izbira vsakovrstnega pohištva za spalne, jedilne in gosposke sobe. Divane, otomane, žimnice, modroce iz morske trave, zmednice na peresih, podobe, zrcala, otročje vozičke itd.

Sprejemajo se tudi opreme hotelov.

2924

Borzni in bančni interesentje!

Sedanji borzni položaj kaže na to, da se bodo vsled splošnega preobrta v doglednem času pojavile na efektivnem trgu gotove premembe. — Manj pomembni efekti utegnejo znatno oživeti, medtem ko je pričakovati pri drugih efektih, po katerih se raje povprašuje, z vso gotovostjo neka mlačnost. Resni borzni interesentje dobe na željo proti povračilu poštne strogo zanesljivo in zaupno pojasnilo o teh, kakor tudi o vseh mednarodnih efektih.

Banka Gelles & Comp., Dunaj I., Wollzeile 25.

Naslov za brzojavke: (tudi med borzno dobo) Gellesbank Wien, telefon 22.833 (interurb).

ZENIT ASBESTNI ŠKRILJ NAJBOLJŠI STREŠNIK

Zastopstvo za Kranjsko in Spodnje Štajersko: 14/1

Betonsko podjetje **Zajec & Horn, Ljubljana**

Dunajska cesta št. 73.

Zastopnik za Kranj in okolico:
F. Dolenz v Kranju.

Zastopnik za Novo mesto in okolico:
Fr. Kastelic v Kaniži p. M.

Dinamo stroji, elektr. motorji. Naprave za elektr. razsvetljavo in prevajanje elektr. sile. Električni obrat vseh vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektr. železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst. 1927

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr. Praga-Vysočany

Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh elektr. strojev od drugih tvrdk. Vse potrebe za inštaliranje. Odlički iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška kujna litina iz lasnih velikih livaren in jeklaren. Za vele- in malo obrt.

IZPELJAVA vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in **KREDITNIH PISEM** za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
Akc. kapital: 40.000.000 kron.
Rezervni zakladi: 17.000.000 kron.
Osrednja menjalnica:
„MERCUR“ DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Liza, Brno, Gablonz, N. Grassitz, Krakov, Litoměřice, Moravski Zumberg, Mödling, Meran, Novi Jičín, Pízen, Praga, Liberec, Teplice-Senov, Dun. Novomesto, Cvičava.

NAKUP IN PRODAJA vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnice, sreča i. t. d., i. t. d. Zavarovanje proti izgubi pri zvezanjih sredstev in vredn. papirjev. Prospekte in cenike premij zastavaj in franko.